

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
4.8.2005

8

Tuberkulóza a respirační nemoci - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2004

*Tuberculosis and Diseases of the Respiratory System - Activity in Branch
in the Královéhradecký Region in 2004*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v Královéhradeckém kraji v roce 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích.

Summary

Information on health service activity in the branch of tuberculosis and diseases of respiratory system in the Královéhradecký region in 2004 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals.

Informace o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí (TRN) v ambulantní péči jsou čerpány ze zpracovaných údajů výkazů A (MZ) 1-01 za rok 2004. Tento výkaz vyplňuje každá ambulantní ordinace tohoto oboru (oddělení, pracoviště), bez ohledu na jejich zřizovatele. Dále z výkazu L (MZ) 1-01 o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Tyto výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování MZ ČR na rok 2004.

Vznikem zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, vchází v platnost nové kategorie zdravotnických pracovníků, které nejsou plně srovnatelné s kategoriemi původními. Tam, kde byli v minulých letech uváděni SZP (střední zdravotničtí pracovníci), jsou nyní uváděni ZPBD (zdravotničtí pracovníci způsobilí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti).

Ambulantní péči v tomto oboru zabezpečovalo 17 ordinací. Péče byla poskytována ze 47 % v samostatných ordinacích lékařů specialistů. V ambulantních ordinacích lůžkových zařízení byla péče poskytována také ze 47 %. Pouze 6 % bylo zajišťováno z ostatních ambulantních zařízení. V těchto ordinacích pracovalo 16,17 lékařů a 29,40 ZPBD (součet úvazků včetně smluvních).

Během roku bylo provedeno 81 939 ošetření - vyšetření. V průměru na 1 lékaře připadlo 5 067 ošetření - vyšetření za rok. Nejvíce ošetření - vyšetření na 1 lékaře bylo v okrese Trutnova (9 158), nejméně v okrese Hradec Králové (4 146). V ČR připadlo v roce 2004

v průměru 6 272 ošetření - vyšetření na 1 lékaře. V našem kraji bylo provedeno 3 556 očkování BCG (očkování proti tuberkulóze).

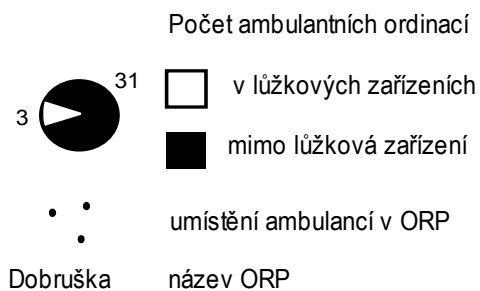
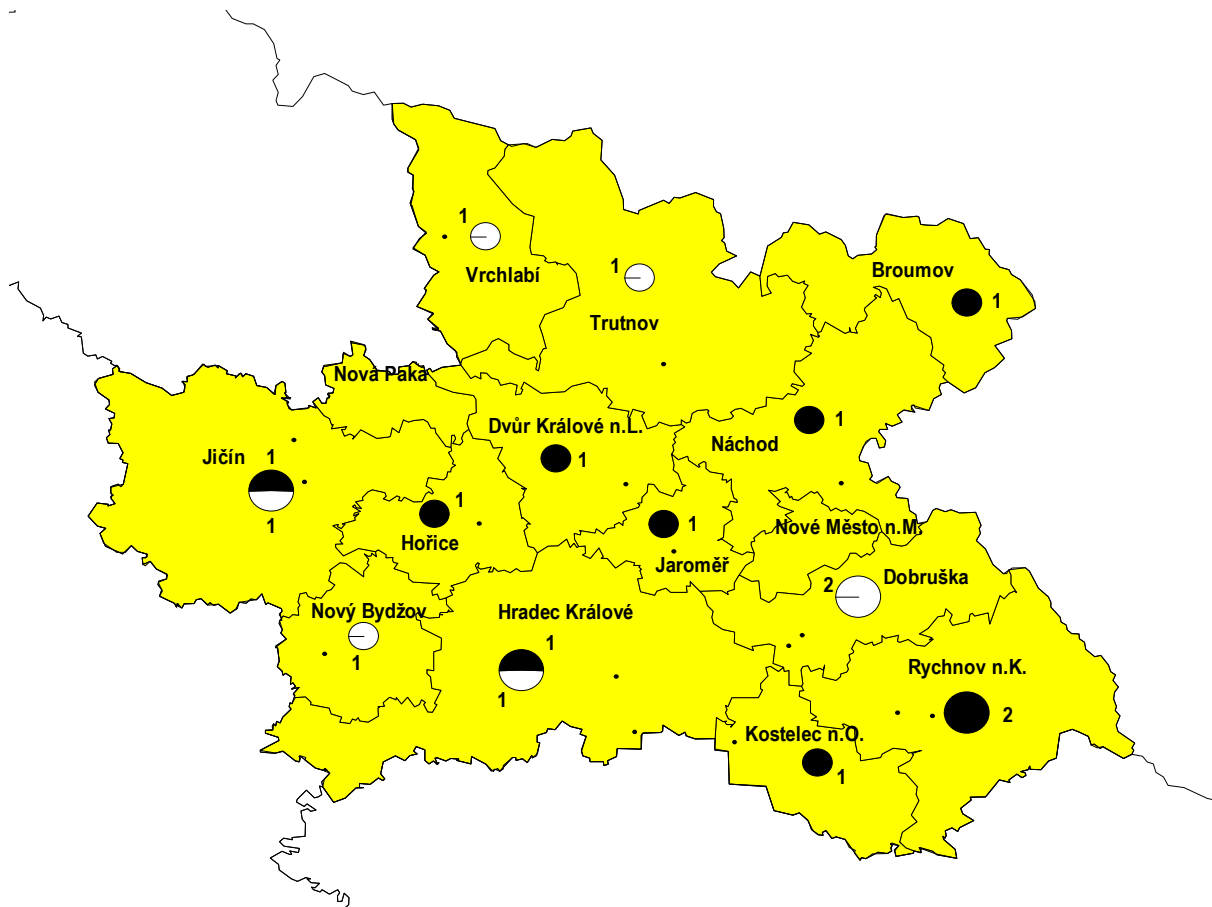
V Královéhradeckém kraji bylo pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí dispenzarizováno 26 022 pacientů, což představuje 475 onemocnění na 10 tisíc obyvatel (v ČR 512 onemocnění). Z uvedeného počtu bylo 12,3 % osob nově přijatých (nemoc zjištěná prvně v životě) z nich 44,5 % žen. Dlouhodobě nejčastější příčinou dispenzarizace je chronická bronchitida (241 případů na 10 tisíc obyvatel), následuje astma bronchiale (146 případů).

V roce 2004 bylo vyšetřováno 3 394 osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou, z nich 53,2 % osob ze skupiny R2. Do této skupiny se zařazují osoby, které byly v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakterií. Ve sledovaném roce bylo evidováno celkem 10 926 osob pro vyšší riziko onemocnění plicní rakovinou. Z tohoto počtu tvořili kuřáci s vysokým konzumem cigaret 98,6 %, osoby s dysplastickými buňkami ve sputu 0,3 % a osoby s profesionální expozicí karcinogenů 1,1 %. Podchycení rizikových pacientů kuřáků je neúplné, tito pacienti již do ordinací téměř nedochází.

Lůžkovou péči v oboru TRN zabezpečovala v roce 2004 v kraji celkem 2 oddělení nemocnic s 57 lůžky. Na odděleních TRN pracovalo k 31.12.2004 celkem 5,40 lékařů a 22,00 ZPBD, z toho 21,00 u lůžka nemocného. Celkem bylo v kraji hospitalizováno 1 490 pacientů. Průměrná ošetrovací doba činila 9,2 dne a využití lůžek ve dnech bylo 274,0 dne. V Královéhradeckém kraji nejsou zastoupeny odborné léčebné ústavy TRN.

Zpracovala: Hana Dítětová
ÚZIS ČR, Královéhradecký krajský odbor
Hradecká 1172, 500 03 Hradec Králové
tel.: 495 515 331
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Síť zdravotnických zařízení Královéhradeckého kraje poskytujících ambulantní péči tuberkulózy a respiračních nemocí dle obcí s rozšířenou působností (ORP)

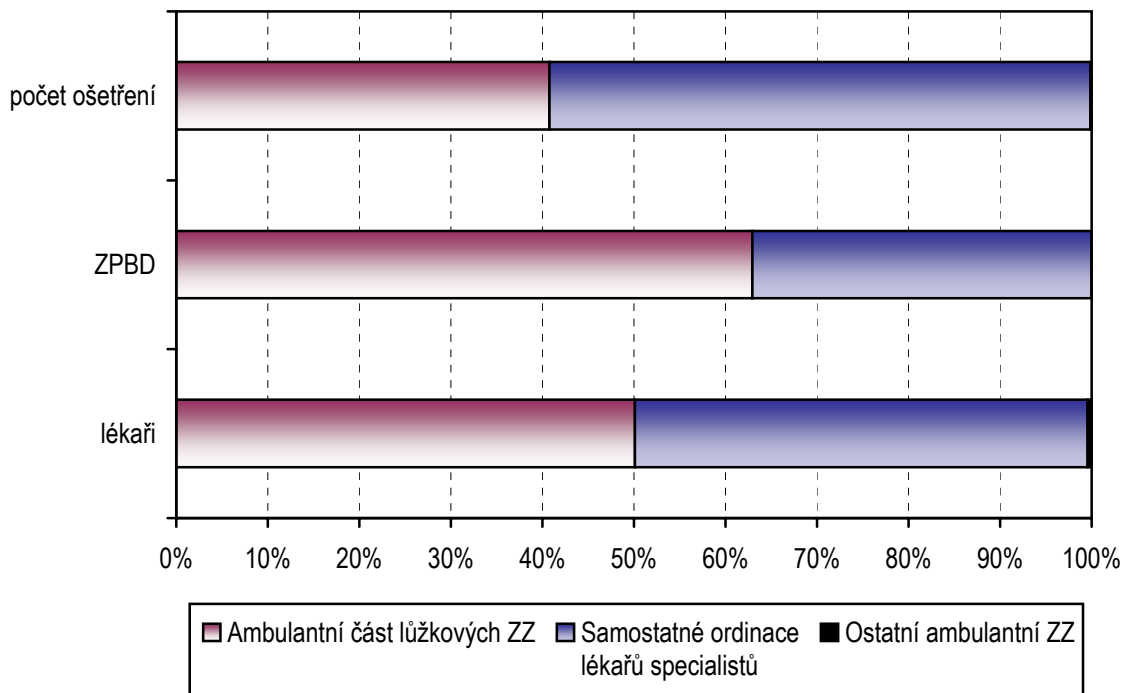
**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu zdravotnických zařízení a dle území**

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho očkování BCG	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
dle druhu zařízení								
Ambulantní část lůžkových ZZ	8	8,10	50,09	18,50	33 417	2 025	40,78	4 125,6
Samostatné ordinace lékařů specialistů	8	8,00	49,47	10,90	48 437	1 531	59,11	6 054,6
Ostatní ambulantní ZZ	1	0,07	0,43	-	84	-	0,10	1 200,0
Celkem	17	16,17	100,00	29,40	81 938	3 556	100,00	5 067,3
dle území								
Hradec Králové	4	7,00	43,29	11,00	29 023	560	35,42	4 146,1
Jičín	3	2,07	12,80	6,50	12 661	983	15,45	6 116,4
Náchod	3	3,50	21,65	3,00	16 686	239	20,36	4 767,4
Rychnov nad Kněžnou	4	2,30	14,22	3,40	11 663	913	14,23	5 070,9
Trutnov	3	1,30	8,04	5,50	11 906	861	14,53	9 158,5
Královéhradecký kraj	17	16,17	100,00	29,40	81 939	3 556	100,00	5 067,3

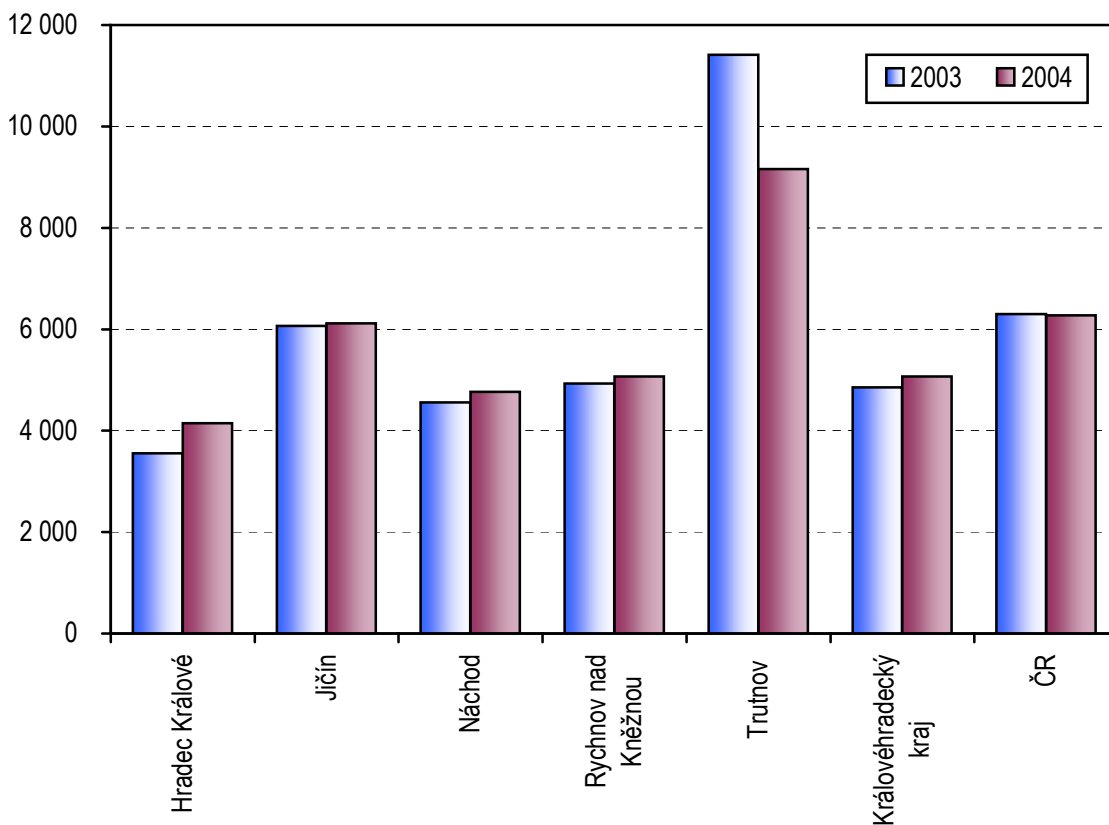
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních § 5 - § 21

Struktura personálního zajištění a ošetření oboru TRN dle poskytovatele ambulantních služeb

Počet ošetření - vyšetření na lékaře v letech 2003 a 2004

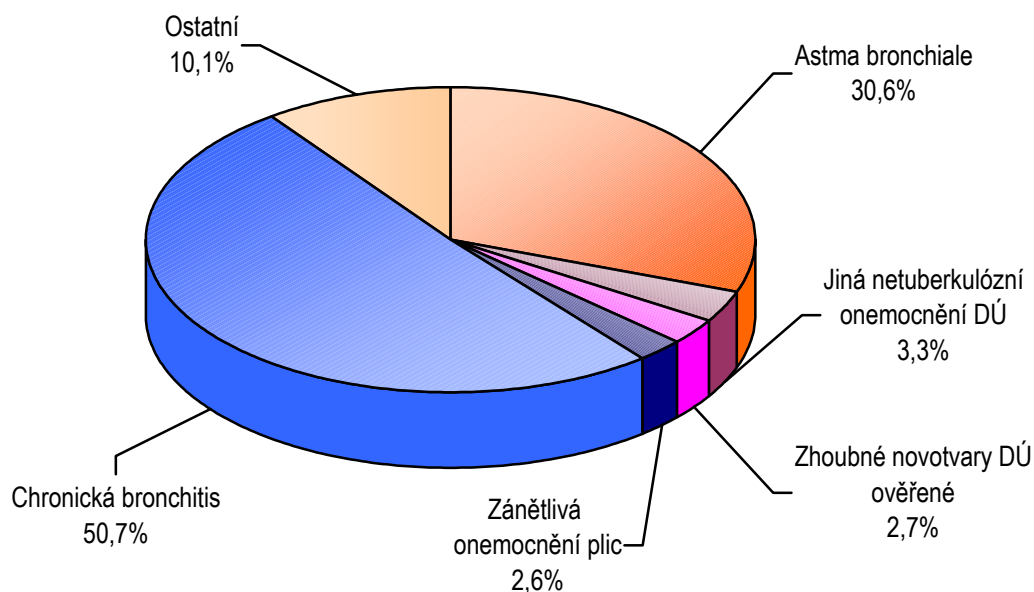

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění dýchacího ústrojí (DÚ)

Onemocnění (diagnóza MKN 10)	Počet dispenzarizovaných osob						ČR na 10 tis. obyvatel
	Královéhradecký kraj				z celku kraje osoby nově přijaté ¹⁾		
	celkem	z toho		na 10 tis. obyvatel	muži	ženy	
		ženy	děti (0-14 let)				
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33-C34, C39.9)	708	145	-	12,94	231	63	18,00
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	93	21	-	1,70	21	6	1,57
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	152	79	1	2,78	7	6	4,12
Zánětlivá onemocnění plic (J12-J18, J85.0-2)	678	272	3	12,39	145	100	48,23
Chronická bronchitis (J41-J42, J44.0-9)	13 203	5 110	4	241,24	781	599	228,37
Astma bronchiale (J45.1-9, J46)	7 968	4 564	94	145,59	347	503	131,57
Emfyzém plic (J43.0-9)	392	98	-	7,16	37	10	12,10
Bronchiektázie (J47)	170	81	-	3,11	8	10	4,76
Sarkoidóza (D86.0,2)	521	309	-	9,52	29	25	8,08
Pneumokoniózy (J60-J66)	557	79	-	10,18	19	9	14,24
Difúzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	243	116	-	4,44	27	19	5,62
Nenádor. onemocnění pohrudnice (J86-J94)	306	92	-	5,59	44	16	8,25
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26-I28)	172	78	-	3,14	14	18	8,48
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68-J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	859	379	-	15,70	70	41	18,78
Celkem	26 022	11 423	102	475,46	1 780	1 425	512,18

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Struktura dispenzarizovaných pacientů

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou dle území

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou ³⁾
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho děti (0-14 let)	celkem	z toho děti (0-14 let)	
Hradec Králové	589	3	877	41	1 785
Jičín	156	-	358	5	3 310
Náchod	99	-	123	16	2 934
Rychnov nad Kněžnou	677	2	198	23	428
Trutnov	68	5	249	28	2 469
Královéhradecký kraj	1 589	10	1 805	113	10 926
ČR	35 836	109	32 956	2 593	143 942

¹⁾ Skupina R1 - do této skupiny přeřazují osoby ze skupiny P II (resp. přeřazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriálu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přeřazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriálu mimo dýchacího ústrojí) jestliže:

- a) mají závažné přidružené nemoci,
- b) mají závažné přidružené podmínky,
- c) mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriály.

²⁾ Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriálou

³⁾ Osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí karcenogenů a kuřáci

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	Královéhradecký kraj	ČR	Královéhradecký kraj	ČR
Počet pracovníků ¹⁾	2	43	-	22
lékaři	5,40	175,79	-	76,12
ZPBD ²⁾ celkem	22,00	589,07	-	406,91
sestry ²⁾ u lůžka	21,00	552,07	-	366,54
ZPOD ²⁾	3,00	173,48	-	107,44
Průměrný počet lůžek	50,15	1 677,95	-	2 115,67
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	37,5	1 220,2	-	1 445,6
na 1 lékaře	7,0	6,9	-	19,0
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,8	2,2	-	3,9
Počet lékařů na 100 lůžek	9,47	10,84	-	3,63
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	38,60	36,32	-	19,39
Počet hospitalizovaných	1 490	38 129	-	15 111
Nemocniční letalita	57,4	84,4	-	49,6
Využití lůžek ve dnech	274,0	266,2	-	250,1
Průměrná ošetrovací doba	9,2	11,7	-	35,0
Prostoj lůžek ³⁾	2,6	2,7	-	11,6

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s plicním oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Hradec Králové

Oblastní nemocnice Trutnov a.s.